

ASUNTOPOLIITTISEN KEHITTÄMISOHJELMAN VALMISTELU

Muistio

TYÖRYHMÄN 1. KOKOUS

Aika: Tiistaina 17.12.2019 klo 9.30-11.00

Paikka: Ympäristöministeriö, kokoushuone Tunturi

Osallistujat: Hannele Pokka (pj.) kansliapäällikkö, YM
Mikko Spolander (vpj), osastopäällikkö, ylijohtaja, VM
Tommi Laanti, asuntoneuvos, YM
Markus Tervonen, OM (sij. Jyrki Jauhiainen, lainsäädäntöneuvos, OM)
Eveliina Pöyhönen, sosiaalineuvos, STM
Katja Palonen, johtava asiantuntija, TEM
Hannu Rossilahti, ylijohtaja, ARA
Sanna Pälsi, apulaisjohtaja, Valtiokonttori

Sihteerit:

Liisa Meritähti, hallitussihteeri, YM
Mikko Friipyöli, erityisasiantuntija, YM
Armi Liinamaa, neuvotteleva virkamies, VM
Hannu Ahola, asuntomarkkina-asiantuntija, ARA

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.33. Osallistujat esittäytyivät ja asialista hyväksyttiin.

2. Työryhmän toimeksianto ja hallitusohjelman asuntopoliittiset kirjaukset

Sihteerit esittelivät hallitusohjelman asuntopoliittiset kirjaukset ja keskeiset tavoitteet.

Käytiin läpi työryhmän toimeksiantoa ja todettiin asuntomarkkinoiden suuri merkitys työvoiman tarjonnalle, tuottavuudelle ja yhdyskuntarakenteen kehittämiseksi. Todettiin, että monia keskeisiä asioita koskevat selvitykset ovat jo käynnissä ja tulee välttää päällekkäistä työtä. Työryhmä painotti kestävän kaupunkikehityksen tavoitteen merkitystä ja esitettiin, että maankäyttöä koskevat kysymykset rajattaisiin ulkopuolelle.

Keskusteltiin riskien hallinnasta, ratkaisujen etsimisestä väestöltään väheneville alueille ja tervehdyttämistoimien oikea-aikaisen aloittamisen merkityksestä. Asuntorahoittamisen tarjonta on tiukentunut kasvukeskuksien ulkopuolella ja on tarvetta joustaville tuotteille. Keskustelussa korostettiin hyvinvoinnin, terveyden ja asumisen ongelmien ennaltaehkäisyä sekä sosiaaliturvajärjestelmän kestävyden merkitystä.

Yhteiskuntapoliittiset ja sosiaalipoliittiset kysymykset olivat keskeisiä tarkastusvaliokunnan mietinnössä. Työryhmä arvioi, että olisi hyödyllistä kuulla VM:n valmistelussa olevasta asuntotulovarauksesta. Keskustelussa tuotiin esiin myös tiedolla ohjaamisen näkökulmaa ja digitalisaation merkitystä.

Oikeusministeriössä on valmistelussa useita asuntopolitiikkaan kytkeytyviä hallitusohjelmaan kirjauksia kuten osuuskunta-asuminen ja sähköinen asukasrekisteri.

Työryhmä totesi asuntopolitiikan muodostuvan yksittäisistä asioista ja sen, että tulee olla selkeä näkemys siitä mihin kaiken pitäisi johtaa.

Puheenjohtaja esitti, että rajataan mitä mietinnössä käsitellään ja korosti väestöltään vähenevien alueiden asuntomarkkinoita koskevan teeman merkitystä. Päätettiin että sihteerit selvittävät mitä selvityksiä on tehty tai on jo käynnissä. Suunniteltiin, että kuullaan Mörttisen työryhmän tuloksista velkaantumista koskien ja kootaan hallitusohjelman pohjalta käynnistyneet toimet.

3. Työryhmässä käsiteltävät teemat

Käsiteltiin sihteeristön ehdotus seuraavista käsiteltävistä kokonaisuuksista:

Yleiskatsaus asuntopolitiikan keskeisistä asioista ja tavoitteista:

- Asuntopolitiikan ja asuntomarkkinoiden yleinen toimivuus
- Tukijärjestelmien vaikuttavuus ja tehokkuus (esim. ARA-asuntojen kohdentuminen, asumistukijärjestelmä)
- Asuntopolitiikan kehittämistä ja tukijärjestelmiä koskevat tavoitteet

Hallitusohjelmasta nousevat yksityiskohtaiset kysymykset:

- Pitkän korkotuen uudistaminen
- Omistusasumisen tukeminen, ml. aravalainoitus
- Valtion asuntorahasto, ml. sen tulonlähteet
- Taantuvien alueiden tilanne
- Asuintalovaraus (VM:n asiantuntija tulee kertomaan työryhmälle)
- Vuokrankorotukset
- Sisäilmaongelmat (Terveet tilat hanke menossa)

Työryhmä totesi, että teemojen kokonaisvaltainen käsittely on tärkeää. Tulee huomioida erilaiset elementit asuntomarkkinoiden tukemisessa kuten tarjonta- ja kysyntätuet. Päätettiin, että jäsenet lähettävät sihteeristölle listan tärkeimmistä kysymyksistä jotka halutaan työryhmän käsittelyyn.

4. Kehittämishojelman tueksi teetettävät selvitykset

Sihteeristö esitteli ehdotuksen kehittämishojelman tueksi tehtävien selvityksien aiheista. Alustavasti suunniteltiin kolmea selvitystä. Kansainvälinen selvitys joka voisi olla päivitys aikaisemmin tehtyihin suhteellisen laajoihin ja perusteellisiin selvityksiin. Hallitusohjelman ja eduskunnan edellyttämä selvitys ”kuinka elinkeino- alue-, ja koulutuspolitiikalla voidaan ennaltaehkäistä taantuvien alueiden ongelmia” tilattaisiin ulkopuoliselta tekijältä. Lisäksi tilattaisiin selvitys taantuvien alueiden asuntomarkkinoiden tilanteesta. Tätä arvioitaisiin tarkemmin kun PTT:n tätä teemaa koskeva selvitys valmistuisi tammikuun lopussa.

5. Sidosryhmien kuuleminen

Puheenjohtaja esitti, että pidetään sidosryhmätilaisuus alkuvuodesta. Sihteeristön kysymysluonnokset hyväksyttiin pienillä lisäyksillä. Päätettiin julkaista kysymykset sidosryhmien kuulemiseksi loppiaisen jälkeen.

6. Kokouksen päättäminen ja seuraavat kokoukset

Suunniteltiin tulevien kokouksien ajankohtaa ja päätettiin kokous.